GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmond 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămită.

Nr. 213. *Lunĭ, Marţĭ 29 Septemvre (11) Octomvre.* 1887.

NOU ABONAMENTU

la

„GAZETA TRANSILVANIEI.“

Cu I Octomvre 1887 st. v., se începe **unŭ nou abonamentŭ** pe trilunulŭ Octomvre, Novembre şi Decemvre la care invitămu pe toţĭ onoraţii amicĭ şi sprijinitorĭ ai foiei nostre.

Preţulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România şi străinătate:
pe trei lunĭ **3 fl.**	pe trei lunĭ **10 francĭ**
„ şése „ 6 „	„ şése „ **20** „
„ unŭ anŭ 12 „	„ unŭ anŭ **40** „

Abonarea se póte face mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate postale.**

Abonaţilorŭ de pân'acum li-se recomandă a însemna pe cuponŭ numĕrulŭ făşiei sub care au primitŭ ḍiarulŭ.

Domnii carĭ se vorŭ abona din nou sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arĕta şi posta ultimă.

Braşovŭ, 28 Septemvre 1887.

In timpulŭ petrecerei monarchului nostru în Ardealŭ, biroulŭ de corespondenţă ungurescŭ nu sciea sĕ relateze lumei celei marĭ decâtŭ numai despre „marea mulţămire“ în care a aflat'o Majestatea Sa poporaţiunea de aicĭ. Se 'nţelege, era vorba totŭ numai de Maghiarĭ şi aceştia, precum stau aḍĭ lucrurile, puteau trece de mulţumiţĭ. Despre imensa majoritate a ţĕrii nicĭ pomenire nu s'a făcutŭ în tóte telegramele şi corespondenţele ungurescĭ, ci celŭ multŭ au fostŭ amintiţĭ numai aşa numiţii „agitatorĭ“ dintre ei, cărora li s'au datŭ apoi lecţiunĭ, pe cale constituţională, într'unŭ modŭ destulŭ de neobicĭnuitŭ.

Ḍiarele ungurescĭ s'au şi folositŭ de ocasiune spre a'şĭ arăta bucuria, că acum „s'au sfĕrşitŭ cu Românii“ şi cu „postulatele“ lorŭ. Norocului lorŭ până ce se vorŭ puté îmbĕta cu asemenĭ ilusiunĭ. Sĕ nu crédă însĕ, că manoperele lorŭ meschine nu suntŭ bine cunoscute în lumea mare; sĕ nu crédă că nu se scie pretutindenĭ, că gintea română încă trăiesce totŭ aşa de numerósă, décă nu şi mai numerósă, dér este tractată ca sclavă.

Ĕtă ce scrie „*La Correspondance de Paris*“, una din cele mai rĕspândite corespondenţe din Francia, care are conecsiunĭ cu cercurile influente din Parisŭ, în numĕrulŭ sĕu dela 13 Septemvre 1887 sub titlulŭ „*Sclavagiulŭ impusŭ de cătră Ungurĭ Românilorŭ din Transilvania*“:

„Imperatulŭ Franciscŭ Iosifŭ va profita óre de petrecerea sa în Transilvania spre a se ocupa de poporaţiunea română a acestei provincie redusă la sclavagiu de cătră Ungurĭ? Imperatulŭ-Rege putea-va elŭ consacra câteva din momentele sale pentru acéstă bună acţiune, pentru acestŭ actŭ de suverană justiţiă?“

„Este îndoiosŭ.“

„Imperatulŭ are simpatii pentru Românii din statele sale, pe carĭ îi scie vitezĭ şi carĭ i-au datŭ atâtea probe de devotamentŭ; şi elŭ s'ar şi ocupa de sigurŭ de fericirea lorŭ décă ar puté. Insĕ miniştrii sĕi maghiarĭ au luatŭ deja mĕsurile lorŭ: nicĭ unŭ Românŭ nu se va apropia de Rege şi acesta va trece pe lângă miseriile a trei milióne de supuşĭ ai sĕi, fără de a le bănui măcarŭ. Aceste miserii suntŭ într'aceea numerose şi profunde“.

„Se póte ḍice, că Transilvania este o provinciă română, locuită aprópe numai de Românĭ. Intelnesce omulŭ aicĭ districte întregĭ, unde nu esistă unŭ singurŭ Ungurŭ, luândŭ afară pe funcţionarĭ. Până la 1867 Transilvania a fostŭ o provinciă autonomă, avêndŭ dieta sa, administraţiunea sa, c'un cuvêntŭ viéţa sa proprià. Şi este inutilŭ de a adauge, că în fruntea provinciei se aflau şi Românĭ. Limba română era limba oficială. Numai administraţiunea superióră se folosea de limba germană în raporturile sale cu guvernulŭ centralŭ din Viena. Pentru că Transilvania, până la 1867, a atêrnatŭ de imperiulŭ Austriei şi nu de regatulŭ s-lui Stefanŭ“.

„Insĕ la stabilirea dualismului austro-ungurescŭ, nenorocita provinciă a fostŭ sacrificată: ea devenĭ parte integrantă a Ungariei. Locuitorii au protestatŭ, mai alesŭ Românii; dér n'a ajutatŭ nimicŭ. Ea perdù autonomia ei şi fù tractată de cătră Maghiarĭ ca o ţéră cucerită. Li s'au lăsatŭ la începutŭ câteva privilegii Românilorŭ, precum de a se servi de limba lorŭ în justiţiă şi pentru conducerea afacerilorŭ comunale; dér încetulŭ cu încetulŭ aceste concesiunĭ au fostŭ retrase. In fiecare anŭ Românii au sĕ îndure câte o nouă vexaţiune şi astăḍĭ, precum amŭ ḍisŭ la începutŭ, ei suntŭ în adevĕrŭ nisce sclavĭ. Toţĭ funcţionarii provinciei suntŭ Ungurĭ; Românii nu potŭ aspira a servi statulŭ decâtŭ maghiarisându-se; limba română este isgonită din şcólă. C'unŭ cuvêntŭ Românii suntŭ fără îndoélă mai durŭ tractaţĭ de cătră Ungurĭ, decâtŭ Alsaţianii de cătră Germanĭ“.

„In mijloculŭ acestorŭ nenorocirĭ se află actualmente împĕratulŭ Franciscŭ Iosifŭ; dér, repetŭ, elŭ nu va vedé nenorocirea lorŭ. Cine sĕ i-o şi arate? Nicĭ unŭ Românŭ nu-i va vorbi şi Ungurii se vorŭ ferì de a'lŭ lumina. Elŭ se va duce aşadérâ lăsândŭ sĕ subsiste aceste marĭ [illegible] pe câtŭ de nemeritate. Şi astfelŭ se va dovedi, că Românii nu vorŭ obţiné nimicŭ pe cale legală, că n'au sĕ spereze nicĭ o ameliorare dela mersulŭ ordinarŭ alŭ instituţiunilorŭ. Mai multŭ ca orĭcând ei vorŭ trebuì sĕ 'şi pună speranţa.... în provedinţă“...!

In memoria lui Iacobŭ Mureşianu.

Redactorul „Gazetei Transilvaniei“ a mai primit următórele telegrame şi scrisorĭ de condolenţă:

Vaslui, 27 Septemvre (9 Octomvre).

Simţitorŭ la golulŭ ce lasă părintele vostru, principalmente sub raportulŭ causei naţionale, rogŭ primiţĭ asigurarea celei mai profunde condolenţe.
Neronŭ Lupaşcu.

Abrudŭ, 25 Septemvre (7 Octomvre.)

Primesce condolenţa nóstră pentru perderea bunului părinte şi marelui Românŭ.
Familia Filipŭ.

Roşia, 25 Septemvre (7 Octomvre.)

Primiţĭ condolenţa nóstră la marea perdere ce aţĭ înduratŭ jelindŭ cu voi naţiunea întrégă.
Dr. Caianu şi soţia.

Iclodu-mare, 25 Septemvre (7 Octomvre.)

Reîntorsŭ din cĕlĕtoria'mĭ din Silvania dela cele trei mlădiţe'mĭ acolo transplantate, bucuria aflată pe acolo despre eliberarea valorosului bărbatŭ Dr. Lucaciu, ni-se alteră numai decâtŭ în modŭ fórte adêncŭ simţitorŭ la scirea ce ne-a lovitŭ ca unŭ fulgerŭ despre mórtea adevĕratului nostru patriarchŭ Iacobŭ Mureşianu, a părintelui vostru şi a farului naţiunei nóstre. Regretândŭ din inimă perderea generală, primiţĭ şi ale nóstre cele mai adêncĭ simţĕminte de condolenţă.
Protópopulŭ **Papiriu**, fiiulŭ sĕu **Vaieriu**, ginerii sĕi **Vicaşŭ, Petrauŭ**

Brăila, 25 Septemvre (7 Octomvre.)

Regretŭ din sufletŭ încetarea din viéţă a pré iubitului vostru tată.
V. P. Sasu.

Parisŭ, 25 Septemvre (7 Octomvre.)

Resimţimŭ perderea devotatului luptătorŭ alŭ românismului Iacobŭ Mureşianu.
Ocăşian. Dobrescu architectŭ.

Cetatea de baltă, 22 Septemvre (4 Octomvre.)

La marea jale a familiei vóstre, carea e şi a întregei naţiunĭ române, îndurată prin ireparabila perdere a neuitatului părinte şi educatorŭ de fii naţiunei, cu lacrime ferbinţĭ mĕ asociezŭ. Ca rĕsplată pentru nepreţuitulŭ tesaurŭ ce nĭ-a lăsatŭ ca moştenire, totulŭ ce putemŭ face e, că în continuu în rugăciunile nóstre dela altarŭ îi vomŭ aminti cu pietate scumpulŭ nume, rugândŭ pe atotŭ putintele Dumneḍeu, ca marele'i sufletŭ sĕ i-lŭ aşeḍe de-a dréptă sa în împĕrăţia Cerului. Primiţĭ sincera'mĭ condolenţă.
Popa Mironŭ.

Năsĕudŭ, 25 Septemvre (7 Octomvre).

Dela noi şi ceilalţĭ Românĭ de aicĭ sincere condolenţe pentru perderea scumpului vostru părinte şi mare patriotŭ.
Haliţa, Domide.

Făgăraşŭ, 25 Septemvre (7 Octomvre).

Societatea argăsitorilorŭ românĭ din Făgăraşŭ plânge cu întregŭ poporulŭ românescŭ perderea celui mai însemnatŭ şi energicŭ luptătorŭ pentru câştigarea drepturilorŭ naţiunei nóstre.

Primiţĭ vĕ rogŭ espresiunea sincerilorŭ nóstre condolenţe pentru irreparabila perdere.

In numele Societăţii argăsitorilorŭ din Făgăraşŭ.
Iuonŭ Ciora
preşedintele Soc. argăsitorilorŭ.

Valea călugăréscă, 22 Septemvre (4 Octomvre.)

Cu profundă durere, din adênculŭ inimei lăcrămândŭ, am cetitŭ despre mórtea multŭ iubitului Mureşianu. Lăcrămândŭ îmĭ aducŭ aminte, când mĭ-a ḍisŭ mie, cu ocasia trecerei mele prin Braşovŭ; „nu aşĭ voi sĕ morŭ, până ce nu aşŭ vedé cu ochii fericirea multŭ iubitei mele naţiunĭ“.

Insĕ durere, şi de o miiă de orĭ durere, căcĭ dorulŭ lui celŭ ferbinte nu s'a pututŭ îndeplini.

Primiţĭ şi din parte'mĭ condolenţa mea, care jelindŭ asemenea mĕ alăturŭ la doliulŭ întregei familii.
Nicolae Oprea.

„Crisa scólei de fete din Sibiiu“.

Sub titlulŭ acesta „Tribuna“ din Sibiiu dela 25 Septemvre ne-a surprinsŭ cu unŭ lungŭ articulŭ subscrisŭ de d. Ioanŭ Slavicĭ, care se vede că are de scopŭ sĕ arate motivele ce l'au îndemnatŭ pe d-sa precum şi pe d-nii Dr. Barcianŭ, Dr. I. Crişianŭ şi pe d-şóra baronesă Elena Popŭ a'şĭ da demisiunea din funcţiunile ce le ocupau ca instructorĭ la institutulŭ de fete alŭ „Asociaţiunei“ din Sibiiu.

Afacerea acésta regretabilă trebue sĕ intereseze pe orĭ-ce Românŭ, deórece aci e vorba de interesulŭ de viéţă alŭ unei şcóle, care a fostŭ înfiinţată cu marĭ jertfe din partea „Asociaţiunei“ nóstre.

Suntemŭ dedaţĭ de unŭ lungŭ timpŭ încóce a vedé, cum mereu se accentuéză diferite conflicte în sînulŭ Românilorŭ sibienĭ. Ceea ce e însĕ mai regretabilŭ ca orĭ şi ce, este că conflicte de felulŭ acesta se ivescŭ acum şi în afacerĭ curatŭ culturale şi începutulŭ s'a făcutŭ cu scóla de fete din Sibiiu.

Nu trebue sĕ mai spunemŭ, câtŭ de multŭ ne-a mâhnitŭ acéstă apariţiune, tocmai acum când mai multŭ ca orĭ şi când ar trebui sĕ fimŭ cu toţii unŭ trupŭ şi sufletŭ în apĕrarea intereselorŭ nóstre culturale şi naţionale.

In afacerea de faţă e vorba de unŭ interesŭ generalŭ românŭ, de aceea datorĭ suntemŭ sĕ arătămŭ cetitorilorŭ noştri cele ce s'au petrecutŭ şi sĕ cercetămŭ unde este vina şi ce trebue făcutŭ, ca marele neajunsurĭ de felulŭ acesta sĕ înceteze odată pentru totdéuna.

Vomŭ începe aşĭ cu publicarea cuprinsului articulului amintitŭ apărutŭ în „Tribuna“, care a datŭ la lumină mai întâiu nenorocitulŭ conflictŭ, rĕmânêndŭ sĕ aducemŭ şi pĕrerile părţii

contrare, ca sĕ ne putemŭ face o icónă câtŭ mai clară despre starea lucrului.

Etă ce scrie „Tribuna“ sub titlulŭ sensaţionalŭ de mai susŭ:

»Chiar dintru începutŭ scóla s'a pornitŭ în o direcţiune pe care mulţĭ o socotiau greşită, ba chiar primejdiósă...

„Infiinţată din iniţiativa câtorva familii române mai înstărite, scóla „reuniunei de femei“ era órecum o scólă „pentru domnişóre.“ Fórte mulţĭ din aceia însĕ, carĭ au contribuitŭ pentru înfiinţarea şi susţinerea acestei scolĭ, voiau sĕ aibă o scólă de fete, care n'au pretenţia de a fi „domnişóre“. Totŭ astfelŭ nicĭ noi, Dr. D. Barcianu, Dr. I. Crişanŭ şi eu n'am datŭ timpŭ de mai multe óre pe ḑi lecţiunĭ la scóla acésta, pentru ca sĕ instruimŭ nisce „domnişóre“, care potŭ sĕ-şĭ facă instrucţiunea şi într'unŭ modŭ mai puţinŭ eftinŭ. Direcţiunea »Asilului Elena Dómna“, în sfêrşitŭ n'a trimisŭ la Sibiiu o guvernantă pentru câteva »domnişóre«, ci pe una dintre profesórele mai cualificate ale „Asilului“, fiindŭ că vorba era de croirea unei scóle române de fete.

„Astfelŭ nu puté sĕ esiste cuvenita înţelegere între corpulŭ didacticŭ şi „reuniunea“, care întreţinea scóla. Pe când membrii corpului didacticŭ arŭ fi doritŭ sĕ propage prin scólă unŭ spiritŭ óre cum mai democraticŭ, „reuniunea« ţinea ca taxele lunare sĕ fiă mai măricele, pentru ca sĕ nu se sporéscă pre tare elevele şi sĕ nu între pré multă »plebe“ în şcólă. Pe când profesóra ţinea, ca elevele sĕ nu se grupeze după starea şi rangulŭ părinţilorŭ, multe din copile veneu gătite ca nisce păpuşĭ gentile la şcólă, ér cele câteva fete de ţĕranŭ, care îndrăsniseră sĕ între în scóla de „domnişóre,“ erau isolate, chiar persecutate de colegele lorŭ, încâtŭ în cele din urmă au părăsitŭ scóla tóte afară de una, carea nu'şĭ pute găsi păreche când şcóla eşea undeva.

Fumurile acestea au intratŭ, se înţelege, şi în şcóla înfiinţată de „Asociaţiune,“ ba, ceea-ce e mai rĕu, chiar şi în internatulŭ acestei scóle: acesta e defectulŭ de nascere alŭ institutului.

După ce arată apoi, că fumurile aristocratice, de care sufere o parte a societăţii române din Sibiiu, o duce pe acésta pe o clină ridiculă şi primejdiósă, ḑice:

„Era şi este o cestiune de bună educaţiune, ca scóla sĕ fiă ferită de înrîurirea acestei părţĭ „aristocra-fumurile. Acéstă isolare nu era cu putinţă, [illegible] partea cea mare a elevelorŭ erau externe şi astfelŭ scóse pentru o mare parte din vieţa lorŭ de sub înrîurirea institutului. Acum însĕ, după ce vre-o 45 dintre eleve suntŭ internate, spiritulŭ scólei se face în institutŭ şi externele vorŭ trebui sĕ se deprindă încetulŭ cu încetulŭ cu apucăturile internatului.

„Nu póte încă nimenĭ sĕ se pronunţe, décă aceste apucăturĭ suntŭ orĭ nu bune; de sigurŭ însĕ, că baronésa Elena Popŭ, ca directoriţă, şi Dr. D. Barceanu, ca directorŭ de studii, erau pentru partea cea mare a părinţilorŭ destulă garanţiă că ele nu vorŭ fi rele. Numai însĕ câtă vreme aceste douĕ persóne aŭ destulă autoritate ca sĕ conducă ele singure educaţiunea şi instrucţiunea copilelorŭ şi sĕ feréscă institutulŭ de orĭ şi ce amestecŭ esternŭ.

„Şi décă am înţelesŭ bine lucrurile, acesta e şi cuvêntulŭ, pentru care chiar d-şóra baronesă Elena Popŭ a primitŭ direcţiunea institutului: vorba era sĕ se scie, că nu tóte damele din Sibiiu au amestecŭ la institutŭ, ci una singură şi cea mai cu autoritate din ele ilŭ conduce pe rĕspunderea ei şi după însărcinarea primită dela comitetulŭ „Associaţiunei“.....

Inlăturarea crisei şi stabilirea păcii, ḑice d. Slavicĭ, atêrnă dela părinţii copilelorŭ, ca cei mai directŭ interesaţĭ, şi dela societatea română. Apoi încheie:

„E indiferentŭ, cine anume are sĕ stea în fruntea institutului. De sigurŭ însĕ, că e forte importantŭ pentru educaţiunea copilelorŭ şi pentru prosperarea institutului, ca posiţiunea acésta sĕ fiă ocupată de persóne cu valóre şi cu autoritate. Nicĭ o femeiă de órecare valóre însĕ nu va primi posiţiunea de directriţă la acestŭ institutŭ, şi nicĭ unŭ profesorŭ de órecare valóre nu se va însărcina cu direcţiunea studiilorŭ, décă, fiă chiar şi numai prin mijlocirea comitetului »Associaţiunei«, lumea tótă póte sĕ aibă amestecŭ la conducerea scolii. Décă voimŭ persóne de valóre trebue sĕ le creămŭ o posiţiune onorabilă, sĕ le dămŭ tótă încrederea şi sĕ le lăsămŭ sĕ lucreze scutite de orĭ şi ce supărărĭ...“

SCIRILE ḐILEI.

Unŭ amicŭ alŭ lui „Kolozsvár“, umblândŭ prin România, se întórse de acolo cu o chartă, în care — după cum ḑice »Kolozsvár — se află representată România aşa, precum o viseză Românii cei flămênḑĭ, cuprinḑêndŭ adecă unŭ teritoriu până pe la Aradŭ şi pe la Oradea-mare. »Lunaticii făuritorĭ ai acestorŭ charte — ḑice numita foiă — turbură capetele blânḑilorŭ noştri Românĭ, carĭ suferŭ de o maniă atâtŭ de mare, încâtŭ societatea maghiară ar trebui sĕ le procure medicina pe spesele ei comune. S'a vĕḑutŭ mania acésta şi în împrejurarea, că s'au arĕtatŭ aplicaţĭ a conta la sprijinulŭ locurilorŭ mai înalte. Credinţa acesta în vêntŭ a nebunitŭ capetele multorŭ bieţĭ Românĭ. In fiăcare ḑi arătau prin ḑiarele lorŭ, că în Viena se gătesce medicina presupuselorŭ lorŭ rane... Acum s'a sfêrşitŭ şi acésta în modŭ norocosŭ. Visita regelui maghiarŭ a curmatŭ continuarea acestui jocŭ. Espresiunile acelea, prin care li s'a promisŭ şi mai departe graţia regéscă în modŭ condiţionatŭ, nu numai că au lămuritŭ situaţiunea şi au datŭ de minciună pe agitatorĭ, ci pentru anumite cercurĭ au revĕrsatŭ lumină şi în ţéra românéscă“. — Trenca flênca mere acre!

—x—

In seminarulŭ teologilorŭ din Blaşiu au fostŭ primiţĭ în anulŭ acesta 17 tinerĭ. In tóte patru cursu- [illegible] de diecesa Lugoşului şi 2 de diecesa Oradei-marĭ. Afară de studiele teologice, li se propune teologilorŭ de cursulŭ I şi II medicina pastorală în câte douĕ óre pe sĕptĕmână, de d-lŭ doctorŭ în medicină Ioanŭ Colceriu. Exerciţiile pentru predicĭ se ţinŭ în fiecare Dumineca, sĕrbătóre şi în fiecare Joiă de 2 orĭ: înainte de prânḑŭ şi înainte de cină, în sala sufrageriei.

—x—

Pentru deschiderea solemnă a nouĕi căi ferate Mureşŭ-Ludoşŭ-Bistriţă, la cererea respectivilorŭ întreprinḑĕtorĭ ministeriulŭ de comunicaţiune a destinatŭ ḑiua de 20 Noemvre. Din acéstă ḑi se va începe déră circulaţiunea trenurilorŭ în Câmpiă.

—x—

„Ellenzék« s'a mâniatŭ focŭ pe d-lŭ Wilhelm Borsodi, unŭ Germanŭ din Viena, care „cutezase“ a se adresa — în limba germană — către funcţionarii de poştă din Ungaria cu rugarea, ca aceştia sĕ-i dea unele date cu privire la numĕrulŭ, la starea intelectuală, materială şi familiară a individilorŭ germanĭ din părţile lorŭ. Ar vré d-lŭ W. Borsodi sĕ se informeze — precum se vede — despre numĕrulŭ prenumeranţilorŭ, ce l'ar pute căştiga aicĭ pentru o mare fóiă sĕptĕmânală germană, intitulată „Die Lustigen Blätter.“ Pentru serviciulŭ cerutŭ li-se promite funcţionarilorŭ de poştă câte unŭ esemplarŭ gratuitŭ din acésta foiă. „Ellenzék“ însĕ află în acesta o ne mai auḑită impertinenţă şi ḑice că décă cine-va cutéză sĕ ţĭ între în casă cu astfelŭ de impertinenţe, trebue datŭ pe uşă afară fără nicĭ o ascultare. Indémnă publiculŭ sĕ fiă trézŭ, sĕ nu se lase a fi amăgitŭ. „E infamiă pentru literatura maghiară, e ruşine pentru publiculŭ maghiarŭ, ca foile germane sĕ circuleze în mai multe esemplare în Ungaria, decât foile maghiare.“ „Ellenzék« îndemnă pe funcţionarii de poştă, ca sĕ-i dea d-lui Borsodi nume false, ce nu esistă. — Comentarŭ la asemenea „mărgăritare“ culturale maghiare ellenzékiane nu mai trebue.

—x—

Suntŭ ne mai pomenite hoţiile de totŭ feliulŭ, ce se comitŭ în comitatulŭ Vesprimului, din Ungaria. La cererea comitetului administrativŭ alŭ comitatului, ministeriulŭ de interne s'a vĕḑutŭ necesitatŭ a ordona pe cale telegrafică aplicarea legei statariă pentru acelŭ comitatŭ, precum şi înmulţirea gendarmeriei şi înfiinţarea unei nouĕ casarme de gendarmĭ în comuna Cseteny. De asemenea pentru comitatulŭ Zala, ministrulŭ de interne împreună cu ministrulŭ de justiţiă a ordonatŭ, ca comiţĕtorii hoţielorŭ împreunate cu omorŭ, după scurtă judecare, sĕ fiă imediatŭ arestaţĭ pe o jumĕtate de anŭ.

—x—

In 5 l. c. a isbucnitŭ focŭ în şura colectorului de dare Bitai Mozes din Egerpatak, comitatulŭ Treiscaunelorŭ, care a prefăcutŭ în cenuşe clădirile economice a 14 locuitorĭ, împreună cu nutreţulŭ de vite şi tóte bucatele adunate de pe câmpŭ.

—x—

Sub titlulŭ »Ca în Asia“ reproducŭ foile unguresci următórea scire, ce se comunică din Ciucŭ-Sângeorgiu: In ḑiua de Sânmihaiu nevasta lui Tuli Istvan fu lovită de trăsnetŭ, murindŭ numai decâtŭ. Fiind că era fórte sĕracă, preoţii n'au vrutŭ s'o înmormênteze. A statŭ mórtă 4 ḑile aşteptândŭ mereu căsenii ei, că dóră se vorŭ îndura neînduraţii preoţĭ sĕ vină s'o prohodéscă, dér înzadarŭ a fostŭ tótă aşteptarea. Preoţii nu s'au dusŭ, şi în a 5-a ḑi 4 ómenĭ au luatŭ pe reposata şi au înmormêntat'o fără nicĭ unŭ prohodŭ.

—x—

Regina României a scrisŭ încă o novelă, „Fata lui Decebalŭ,“ din care se va estrage subiectulŭ frontispiciului palatului Ateneului romanŭ.

—x—

La esamenele de bacalaureatŭ (maturitate) din tómna acésta ţinute în Bucuresci, au reuşitŭ şi trei domnişóre, anume d-nişóra M. Brătianu, fiica d-lui Dumitru Brătianu, şi d-şórele Berha şi Constantinescu.

—x—

Cetimŭ în „Bistriţa“ din Bucuresci: „De cât-va timpŭ numele de Românŭ macedoneanŭ a devenitŭ unŭ mijlocŭ de speculă neruşinată nu numai în ţéră, der şi în străinĕtate. Ori ce grecoteiu séu bulgăroiu se dă de românŭ macedoneanŭ şi esploateză încrederea şi simpatia ce însuflă nefericiţii noştri fraţĭ de dincolo, ca cum n'ar fi de ajunsŭ rĕulŭ ce-lŭ facŭ lichelele lorŭ! Unŭ călugĕrŭ, care se pretinde românŭ din Macedonia, stândŭ câte-va ḑile în Viena, a fostŭ primitŭ în audienţă de către arhiducele Rudolfŭ, moştenitorulŭ Austro-Ungariei. Archiducele a statŭ de vorbă vr'o jumĕtate de oră cu acestŭ călugĕrŭ, arătându-i obiectele mai însĕmnate

FOILETONU.

APĔRAREA TRANSILVANIEI

contra

ROMÂNIEI ALIATĂ CU RUSIA

(Urmare.)

b) Acelaşĭ lucru va face armata *română* servindu-se de valea *Hârtobagiului* (Cornĕţelulŭ) şi înaintândŭ prin *Nocrigŭ* îndată ce apĕrătorulŭ, bătutŭ la *Braşovŭ*, va fi trecutŭ, în retragerea sa, de *Sighişóra;*

c) Când agresorulŭ stăpânŭ pe valea *Tĕrnavei marĭ* va fi pĕtrunsŭ până la *Mediaşŭ*, ér *Turnulŭ roşu* totŭ s'ar mai ţiné, atuncĭ o colónă *română* detaşată dela *Copşa mică* prin *Şeica mare* la *Sibiiu*, va puté tăia unica liniă de retragere spre *Alba Iulia* a apĕrătorului dela *Turnulŭ roşu*, silindu-lŭ în modulŭ acesta a renunţa la apĕrarea acelei trecĕtorĭ.

ad. 2) — După evacuarea văii *Tĕrnavei marĭ*, grosulŭ apĕrătorului bătutŭ şi retrasŭ în tabĕra dela *Sibiiu*, póte sta aci timpulŭ necesarŭ pentru restabilirea forţelorŭ sale fără a fi genatŭ de adversarŭ, din causă că aci elŭ dispune de resursele însemnate ale oraşului şi ale şesului *Sibiiului;* pe lângă acésta, elŭ îşĭ mai póte completa materialulŭ de rĕsboiu de totŭ felulŭ şi chiar efectivele trupelorŭ sale deórece comunicaţia sa prin *Alba Iulia* cu *Aradulŭ*, greu i-o póte întrerupe inamiculŭ.

Prin construirea unei ramure de drumŭ de ferŭ dela *Alba Iulia* prin *Sebeşŭ* şi *Mercurea* la *Sibiiu* (cu prelungirea eventuală în valea *Oltului* prin *Făgăraşŭ* la *Braşovŭ)* situaţiunea apĕrătorului ar deveni cu multŭ mai salutară.

Pentru reluarea ofensivei contra grosului românŭ, eşelonatŭ în valea *Tĕrnavei marĭ* între *Mediaşŭ* şi *Sighişóra*, stau la disposiţiunea apĕrătorului liniile următóre:

a) Şoséua *Şeica mare—Copşa mică—Mediaşŭ*;

b) Şoséua din valea *Hârtobagiului* peste *Nocrigŭ, Agnita, Hendu* (Hendorf) la *Sighişóra*;

c) Şoseaua din valea *Oltului* prin *Făgăraşŭ* asupra spatelorŭ şi liniilorŭ de retragere ale grosului *românŭ*.

Cele douĕ linii din urmă însĕ nu vorŭ fi întrebuinţate de noi pentru ofensivă, décă grosulŭ *românŭ* va fi ajunsŭ în ţinutulŭ *Mediaşului—Sighişórei*, din causă că — înaintândŭ elŭ în direcţia *Sud-Est* cu unŭ frontŭ întinsŭ — ne-ar puté ajunge în marşulŭ nostru de flancŭ şi punêndŭ gravitatea acţiunei pe aripa sa dréptă, ne-ar puté tăia contactulŭ cu *Sibiiulŭ*.

Când apĕrătorulŭ ar întreprinde ofensiva pe şoseaua *Făgăraşului* şi inamiculŭ (Românii) ar simţi la timpŭ acéstă mişcare, evidentŭ că elŭ ar puté o preîntêmpina directŭ, din causă că din *Sighişóra*, elŭ va ajunge la fiecare punctŭ alŭ liniei sale de operaţiă mai iute decâtŭ noi din *Sibiiu*.

ad. 3) După ce grosulŭ apĕrătorului retrasŭ din valea *Tĕrnavei marĭ* se va fi refugiatŭ în tabĕra întărită dela *Sibiiu* pentru a se reforma, armata *română* dispune de 2 drumurĭ pentru acţiunea sa ulterioră şi anume:

a) ea póte urmări grosulŭ nostru înaintândŭ cu colóna sa principală prin *Şeica mare*, eventualŭ şi prin *Nocrigŭ* asupra *Sibiiului*, acoperindu-se contra *Tĕrgulŭ-Mureşului* prin aşeḑarea unui corpŭ de observaţiă pe linia *Nireşteului*.

Acésta ar fi acţiunea sa cea mai îndrăsneaţă şi mai energică;

b) *Armata română* va mai asedia *Tĕrgulŭ-Mureşului;* ér cu grosulŭ sĕu eşelonatŭ între *Sighişóra* şi *Mediaşŭ* va aştepta ofensiva eventuală a apĕrătorului dinspre *Sibiiu*, susţinêndŭ în acelaşŭ timpŭ şi asediulŭ *Tĕrgulŭ-Mureşului*.

O a treia acţiune a armatei *române* ar mai fi înaintarea sa spre valea *Mureşului* cu direcţia generală asupra *Clujului*, însĕ întreprinderea acésta se póte considera ca inadmisibilă, deórece ea n'ar fi nicĭdecum îndreptată asu-

din sala de audiențe. Dênșii au vorbitŭ prin mijlocirea unui interpretŭ. Acestŭ călugĕrŭ este cunoscutŭ publicului nostru prin mai multe inșelăciunĭ și unŭ procesŭ scandalosŭ la Iașĭ.

—x—

Congresulŭ higienicŭ din Viena a votatŭ următórele două importante propunerĭ: 1) sĕ se cĕră controlarea spirtuóselorŭ înainte d'a se pune în vêndare; 2) sĕ se desființeze dările pe bĕuturĭ higienice, ca berea și vinulŭ, și dările puse pe acestea sĕ se trécă asupra spirtuóselorŭ.

—x—

Clubulŭ bicycliștilorŭ »Blitz" (Fulgerulŭ) care s'a înființatŭ de curêndŭ, a arangiatŭ noua sa arenă în mărime de 2000 metri la colțulŭ stradei căldărarilorŭ peste drumŭ de restaurantulŭ Mehsner, dândŭ ocasiune acelorŭ domnĭ, carĭ din causa ocupațiunei lorŭ ḑilnică nu facŭ mișcare, a-o folosi în modŭ plăcutŭ și folositorŭ sănĕtății. Membrilorŭ noi li se pune la disposițiune o mașină de invĕțatŭ pentru unŭ onorarŭ moderatŭ. Inscrierile se potŭ face la următorii domnĭ: conducĕtorulŭ I. Harczos, în ulița négră 408, casierulŭ clubului I. Fischer opticŭ, în tĕrgulŭ grâului, instructorulŭ A. Reser în strada căldărarilorŭ.

—x—

D-nii medicĭ Dr. Asachi și Dr. Manolescu, carĭ au representatŭ România la congresulŭ chirurgicalŭ din Washington, Dr. Felix și Dr. Petrescu, carĭ au representatŭ România la congresulŭ higienicŭ din Viena, s'au întorsŭ în Bucurescĭ.

—x—

Cetimŭ în „Unirea" din Bucurescĭ: „O dómnă din Bulgaria s'a înfățișatŭ, ḑilele trecute, la primăria capitalei, cerêndŭ a i se da unulŭ din copiii ce se crescŭ de primăriă, sub motivulŭ că acelŭ copilŭ arŭ fi alŭ sĕu și că bărbatulŭ i l'ar fi aruncatŭ imediatŭ după nascere. In sprijinulŭ cererei se invocă faptulŭ, că în timpulŭ când se pretinde că acelŭ copilŭ a fostŭ aruncatŭ, se găsesce înregistratŭ unŭ copilŭ la primăriă. Pe câtŭ scim, locțiitorulŭ de primarŭ alŭ capitalei, bănuindŭ că póte fi la mijlocŭ vr'unŭ interesŭ de moștenire, a îndreptatŭ pe reclamantă la tribunalŭ, spre a dovedi drepturile sale asupra numitului copilŭ".

Manifestațiă antigermană.

Mare sensațiune a făcutŭ unŭ toastŭ alŭ Marelui Duce Neculae alŭ Rusiei, ținutŭ pe bordulŭ vaporului „Urugnay", cu care venì dela Santacruz la Dunkerque. „Figaro" din Parisŭ publică acelŭ toastŭ, care e următorulŭ:

Francia lucréză la aceea, ca sĕ pregătéscă rĕsbunarea; bine și face, dér dovedesce totodată, că ea nu se lasă a fi întărîtată prin vexațiunile vecinului. Continue Francia a-șĭ pregăti înarmările sale și a și-le completa, Rusia din parte-i nu va rĕmâne neactivă. Rusia lucréză în prima liniă la aceea, ca sĕ nimicéscă influința germană. Intréga nóstră familiă iubesce Francia; tóte opintirile Țarului suntŭ într'acolo îndreptate, a micșora influința germană, care odată era mare între demnitarii noștri. In curêndŭ va consta guvernulŭ nostru numai din bărbațĭ, carĭ iubescŭ Francia. Până atuncĭ Francia sĕ nu se lase a fi întărîtată, căcĭ în momentele de față ar fi greu a dovedi în faptă alianța nóstră efectivă în casŭ de rĕsboiu; dér în curêndŭ vorŭ dispăré tóte pedecile și eu voiu fi celŭ dintêiu, care mĕ voiu înrola în casŭ de rĕsboiu in armata francesă, pe care eu o iubesc. Esemplului meu, fițĭ convinșĭ, vorŭ urma mulțĭ Rușĭ.

Acestŭ toastŭ a făcutŭ sânge rĕu în Germania. Cu tótă desmințirea „Agenției Havas," care ḑice că marele duce Neculae a adusŭ simplu unŭ toastŭ pentru Francia mulțămindŭ oficerilorŭ vaporului, pressa germană susține autenticitatea toastului citatŭ și cere, ca Țarulŭ sĕ desaprobe pe Marele Duce, décă nu chiar sĕ-lŭ pedepséscă.

Gurghiu, 6 Octomvre s. n. 1887

Prințulŭ moștenitorŭ în Gurghiu — Alteța Sa principele de corónă Rudolfŭ aḑĭ 6 Oct. la 9 óre a. m. a sositŭ în comuna nóstră Gurghiu spre a începe vênatulŭ urșilorŭ. Intre sunetele clopotelorŭ dela tóte bisericile locale a trasŭ la Castelulŭ Gurghiului avêndŭ în suită pe principele Leopoldŭ de Bavaria, pe principele Wilhelm și prințulŭ Eszterházi. La scările palatului în drépta au statŭ oficialii fișcalĭ în frunte cu Girschik Ioan, directorŭ supremŭ de fișcalitate, ér în stânga clerulŭ gr. cat. în frunte cu Pr. on. d-nŭ Basiliu Rațiu, protopopulŭ Reghinului.

Mai întâiu prințulŭ a datŭ mâna cu funcționarii și cu aristocrații presențĭ. După aceea s'a întorsŭ către protopopulŭ gr. cath. Basiliu Rațiu, care l'a bineventatŭ în limba germană astfelŭ: „Alteța Vóstră, mĕ bucurŭ din inimă că ațĭ venitŭ în mijloculŭ nostru, primițĭ Vĕ rogŭ omagiele cele mai respectuóse de credință și alipire neclătită a preoțimei gr. cat. alŭ tractului acestuia și totodată dorescŭ succesŭ strălucitŭ la vênatulŭ intreprinsŭ«.

La acésta a rĕspunsŭ Alteța Sa în sensulŭ următorŭ: »Și eu mĕ bucurŭ că am putută veni în mijloculŭ D-vóstre. Vĕ mulțumescŭ pentru espresiunea sêmțĕmintelorŭ, ce manifestațĭ față cu persóna mea, vĕ dorescŭ tótă fericirea".

Către preotulŭ localŭ Nicolau Petru încă s'a arătatŭ fórte simpaticŭ întrebându-lŭ cum se află și de cățĭ anĭ e preotŭ în comuna Gurghiu. Preotulŭ i-a rĕspunsŭ că se află bine și e preotŭ de 16 anĭ.

După aceea Alteța Sa dimpreună cu tótă suita a intratŭ în castelŭ, a luatŭ dejunulŭ și de-a-una a plecatŭ la vênatŭ pe valea Cașvei în loculă așa numitŭ »Richitisoia" unde a și împușcatŭ 3 urșĭ frumoșĭ. Timpulŭ e favorabilŭ pentru vênatŭ.

Unŭ Gurghiuanŭ.

Aprovisionarea armatei c. r. cu sĕcară și ovĕsŭ.

Intendența Corpului alŭ 12-lea de armată cumpĕră, pentru a completa depositele de aprovisionare, pentru garnisóna din Sibiiu: 3800 măjĭ metrite de sĕcară și 11,700 măjĭ mtr. ovĕsŭ albŭ; pentru depositulŭ din Alba Iulia: 800 măjĭ mtr. ovĕsŭ albŭ, pentru celŭ din Brașovŭ 3,800 măjĭ mtr. sĕcară; ér pentru depositulŭ din Clușiu: 3,700 măjĭ mtr. sĕcară. Doritorii d'a furnisa aceste alimente potŭ înainta ofertele în formă de scrisorĭ (cu timbru de 50 cr.) până la 13 Octomvre c. orele 11 a. m. le intendența susŭ numită din Sibiiu și cu unŭ Impegno de 10 ḑile.

Detailurĭ necesare le póte da camera de comerțŭ și industriă din Brașovŭ.

Pentru escursiunea la Bucurescĭ. Participanțilorŭ la acéstă excursiune li se oferă și plăcuta ocasiune d'a puté fi față la alergările de caĭ ce se vorŭ face în Bucurescĭ la 4 (16) Octomvre a. c., la care vorŭ mai fi presențĭ: Maiestatea Sa Regele României, intréga Diplomațiă, diferiții oficerĭ ai statelorŭ streine, aflătorĭ în Bucurescĭ din incidentulŭ manevrelorŭ, și mai cu sémă elita societății române.

Inscrierile pentru participarea la acestŭ trenŭ, care oferă multe plăcerĭ, trebue a se face la timpŭ, în interesulŭ comodității călĕtorilorŭ.

Se eliberéză și bilete fără găzduire și incvartirare în Bucurescĭ.

Ultime scirĭ.

Bruxelles, 9 Octomvre. — Oficiosulŭ rusŭ „Le Nord" crede că Italia a obținutŭ la Friederichsruhe o satisfacere pentru amorulŭ sĕu propriu. Nicĭ o alianță, adaugă ḑiarulŭ, n'ar puté compensa pentru viitorulŭ Germaniei ostilitatea Rusiei. Cincĭ milióne de baionete suntŭ prea multŭ pentru a protege pacea, dér nu vorŭ fi îndestulitóre în casulŭ când nuoi aliațĭ ar voi s'o rupă.

„Le Nord" recunósce că întreita alianță a fostŭ solemnŭ încheiată la Friederichsruhe. Cu tóte că acéstă alianță nu este îndreptată contra unei soluțiunĭ pacifice a cestiunii bulgare, trebue sĕ se aștepte în curêndŭ ca Rusia sĕ intervină séu nu la căderea principelui Ferdinand.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PESTA, 10 Octomvre. — Congresulŭ kulturegyletistŭ s'a întrunitŭ fiindŭ representate 41 de Kulturegyleturĭ cu 400 membri. Președintele contele Tisza salută congresulŭ ca o dovédă despre maiorenitatea națiunei. Activitatea culturală țintesce numai la întărirea ideii de statŭ, ceea ce nicĭ unŭ omŭ nepreocupatŭ nu o póte desaproba*).

FIUME, 10 Octomvre. — O adunare poporală numerosŭ cercetată a hotărîtŭ sĕ depună, printr'o deputațiune corĕspunḑĕtóre, o corónă de laurĭ de argintŭ pe monumentulŭ lui Deak.

DIVERSE.

O indiscretă și ciudată istoriă. — „La Gazette de Hongaire" publică următórele cu privire la două cântărețe de cafe concert și la două marĭ personage din carĭ unulŭ este încoronatŭ: Locuitorii orașului Pesta vorŭ asista la desbaterile unui procesŭ ciudatŭ, intentatŭ unui ḑiarŭ din acestŭ orașŭ de două cântărețe de cafe-concert, d-șórele Margot și Elisa Roger. Mulțimea, care se grămădesce în fiă-care seră înaintea scenei unde se producŭ aceste două surorĭ încântătóre, admiră nu numai talentulŭ lorŭ musicalŭ ci mai cu sémă seducțiunile persónelorŭ lorŭ. La 20 Augustŭ trecutŭ, ele se presentaseră la unŭ concursŭ pentru premiulŭ de frumusețĭ, dér fuseseră declarate ca neputêndŭ sĕ ia parte la acestŭ concursŭ. La trecerea sa din urmă prin Pesta, regele Milanŭ alŭ Serbiei, auḑindŭ pe toțĭ vorbindŭ despre frumusețea celorŭ două cântărețe, voi sĕ-șĭ dea séma „de visu" și, însoțitŭ de comitele Eugeniu Zichy, se duse sĕ le face o visită. Unŭ ḑiarŭ din Pesta aflase despre aceste faptă și pusese câte-va cuvinte în cronica sa. Incidentulŭ nu făcuse atuncĭ nicĭ unŭ sgomotŭ și fusese îndată uitatŭ, când după trei sĕptĕmânĭ, cele două surorĭ se duseră în biurourile ḑiarului de care este vorba și somară pe cronicarulŭ indiscretŭ sĕ le dea esplicațiunĭ. Cronicarulŭ se mulțămì sĕ rĕspunḑă la pretențiunile lorŭ prin a rîde. Atuncĭ ele se hotărîră sĕ intenteze ḑiarului unŭ procesŭ. Procesulŭ va fi fórte ciudatŭ: regele Milanŭ și comitele Zichy suntŭ citațĭ sĕ compară înaintea justiției pentru a atesta că visita pe care au făcut'o frumoselorŭ cântărețe a fostŭ „o simplă visită de politeță.«

---

*) Ar face bine biuroulŭ de corespondență din Pesta sĕ ne slăbéscă cu astfelŭ de telegrame. Ce? A rĕmasŭ lumea pe scirile despre Kulturegyleturile unguresci? Sĕ aștepte biuroulŭ până ce va fi gata »globulŭ maghiarŭ", până atuncĭ însĕ n'avemŭ poftă sĕ aruncămŭ banii în vêntŭ. — Red.

Editorŭ și redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Muresianu.**

---

pra adevĕratului obiectivŭ de operațiă alŭ *Românilorŭ*; prin urmare ar fi o acțiune în vêntŭ, pe de altă parte ea ar mai fi și riscată pe câtă vreme presupunemŭ că apĕrătorulŭ *Sibiiului* totŭ îșĭ va mai fi păstratŭ óre-care aptitudine de operațiune séu de mobilitate.

Ar fi dér fórte periculósă o asemenea acțiune din causă că *armata română* ce a pĕtrunsŭ trecĕtórea *Predealului* ar trebui sĕ se slăbéscă în modŭ simțitorŭ prin lăsarea în urmă'i a trupe numeróse pentru asigurarea liniei de operațiune destulŭ de lungă și mai alesŭ a căii ferate, precum și spre a înăbuși glótele din ținuturile de *Estŭ* locuite de *Sĕcui*, din valea *Tĕrnavei marĭ*, și 'n fine din tóte orașele *secuescĭ* din apropierea acestei văi și care ar putea servi ca centrurĭ de adunare a glótelorŭ *sĕcuescĭ*.

In casulŭ de față, armata *română* ar trebui sĕ întăréscă câtŭ de multŭ și corpulŭ de observațiă séu de asediu dela *Tĕrgulŭ Mureșului*, pentru ca acesta sĕ pótă fi multŭ timpŭ de sine stătătorŭ; afară de acésta și cu orĭ-ce prețŭ mai trebue a se împinge unŭ corpŭ de observațiă destulŭ de tare și contra *Sibiiului*, celŭ puținŭ până la *Șeica-mare*, mai bine încă până la *Ocna Sibiiului* (Slimnicŭ).

Periculŭ pentru acestŭ din urmă corpŭ de observațiă, a fi bătutŭ în parte, este indiscutabilŭ și décă timpulŭ s'ar întrebuința cu energiă de către apĕrătorŭ, aceeașĭ sórte s'ar pregăti și corpului de observațiune dela *T.-Mureșiului* luatŭ între 2 focurĭ; ér grosulŭ *românŭ*, ce ar alerga în ajutorulŭ acestorŭ corpurĭ de observațiă, sigurŭ că ar veni în critica posițiune a oferi, cu frontulŭ întorsŭ, o bătăliă adversarului victoriosŭ.

Asemenea nu mai încape îndoială, că apĕrătorulŭ *Transilvaniei* n'arŭ întêmpina nicĭ greutate a evita acéstă bătăliă, în casulŭ, când nu s'ar simți destulŭ de tare ca sĕ-șĭ mĕsóre din nou forțele, în câmpŭ deschisŭ, cu grosulŭ armatei *române*. In tótă ticna ar putea evita bătălia, retrăgêndu-se în tabĕră întărită, décă din vreme și pentru orĭ-ce împrejurare va fi luatŭ elŭ precauțiunea, a'șĭ ține deschisă linia de retragere din valea *Mureșului* și eventualŭ din a *Tĕrnavei micĭ* spre *Mediașŭ*.

Cu multŭ mai critică însĕ ar deveni posițiunea apĕrătorului *Transilvaniei* când *Sibiiulŭ* n'ar fi întăritŭ, încâtŭ grosulŭ (apĕrătorului) în retragerea sa dela *Brașovŭ*, prin valea *Tĕrnavei*, ar fi silitŭ sĕ 'șĭ caute refugiulŭ în tabĕra dela *Tĕrgulŭ Mureșului*. Prin acéstă manevră de retragere, linia de operațiune a agresorului (a Românilorŭ) s'ar scurta, încâtŭ afară de ocuparea ei, elŭ nu ar mai avé alte detașărĭ, în consecință, *Tĕrgulŭ Mureșului* ar forma obiectivulŭ decisivŭ alŭ rĕsboiului. Aprovisionarea apĕrătorului cu alimentele de hrană, reîntărirea cu materialŭ de rĕsboiu și cu trupe n'ar fi ușorŭ de făcutŭ, din causă că *Câmpia* (Mezoség) dela spatele orașului Tĕrgulŭ Mureșului este unŭ ținutŭ lipsitŭ de resurse și de comunicațiunĭ și calea ferată *Cucerdea-Tĕrgulŭ-Mureșului*, ce însoțesce p'o distanță considerabilă țĕrmulŭ stângŭ alŭ *Mureșului* ușorŭ se póte întrerupe și importanta stațiune de încrucișare *Cucerdea* ușorŭ s'ar putea distruge.

Și décă pe lângă acésta ar succede unei colóne *române* a forța trecĕtórea *Turnului roșu* și a năvăli în valea *Mureșului* și d'aci în direcția *Clușiului*; séu décă însușĭ grosulŭ *românŭ* concentratŭ la *Tĕrgulŭ Mureșului* și din causa superiorității sale numerice șĭ-ar puté permite o asemenea detașare, atuncĭ, legăturile apĕrătorului cu *Ungaria* arŭ deveni cu totulŭ amenințate și retragerea lui abătută.

Din cele ḑise până aci reiese dér, că nu este de locŭ recomandabilŭ ca apĕrătorulŭ sĕ se retragă în acea parte, adică spre *T. Mureșului* și cu atâtŭ mai puținŭ ca sĕ se închidă elŭ cu grosulŭ sĕu în *Tĕrgulŭ Mureșului* spre a'șĭ restabili forțele, etc., din contră ar trebui, ca îndată ce elŭ va fi silitŭ sĕ evacueze valea *Tĕrnavei marĭ*, retragerea sa s'o facă în valea *Mureșului* și d'aci în valea *Someșului* micŭ la *Clușiu* séu *Deșiu* și mai departe la *Oradia mare* séu spre *Tisa* superióră

(Va urma).

Cursulŭ la bursa de Viena

din 8 Octomvre st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5% . . .	99 40
Rentă de hârtiă 5% . . .	86.25
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	149.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	97 75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114 —
Bonurĭ rurale ungare . .	104 25
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C4.10
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 50
Bonurĭ rurale transilvane	104 50
Bonurĭ croato-slavone . .	104 25
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	123 40
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinuluĭ .	123 60
Renta de hârtiă austriacă	81 15
Renta de arg. austr. . .	82 30
Renta de aurŭ austr. . .	112 10
Losurile din 1860 . . .	135 20
Acţiunile bănceĭ austro-ungare	886 —
Act. bănceĭ de creditŭ ung.	284.75
Act. bănceĭ de creditŭ austr.	283 30
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 93
Napoleon-d'orĭ	9 93
Mărcĭ 100 împ. germ. . .	61 52
Londra 10 Livres sterlinge	125 75

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 26 Septemvre st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%). . .	$93^1/_2$	$9.^1/_2$
Renta rom. amort. (5%) . .	96 —	97—
» convert. (6%) . .	91—	92—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36 —
Credit fonc. rural (7%) . .	105—	106—
» „ „ (5%) .	$91^3/_4$	$92^1/_4$
» » urban (7%) . .	103—	104—
» » » (6%) . .	96—	97—
» » » (5%) . .	$87^1/_2$	$88^1/_2$
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă . .	$14.^1/_4$	15.—
Bancnote austriace contra aurŭ. .	2.03	2.04

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 19 Octomvre st. n. 1887.

Bancnote romanescĭ	Cump.	8.53	Vend.	8.56
Argint românesc	»	8 45	»	8.50
Napoleon-d'orĭ	»	9.89	»	9 96
Lire turcescĭ	»	11.21	»	11.28
Imperialĭ	»	10.21	»	10.36
Galbenĭ	»	5 86	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina» 6% .	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5% .	„	98.—	-	99.—
Ruble Rusescĭ	»	109 —	»	110.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Décă se ivescŭ iregularitaţĭ la primirea ḑiarului onor. abonaţĭ suntŭ rugaţĭ a ne încunosciinţa imediatŭ prin carte postale, ca în câtŭ depinde dela noi, sĕ se delătureze.

ADMINISTR. „GAZ. TRANS.“

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.